

VASTUVÕETUD TEKSTID

P8_TA(2017)0307

Terrorismi käsitleva erikomisjoni moodustamine ning selle ülesanded, liikmete arv ja ametiaja kestus

Euroopa Parlamendi 6. juuli 2017. aasta otsus terrorismi käsitleva erikomisjoni moodustamise, selle ülesannete, suuruse ja ametiaja kohta (2017/2758(RSO))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse esimeeste konverentsi ettepanekut,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 197,
- A. arvestades, et ELi toimimise lepingu artikli 67 kohaselt on turvalisuse kõrge taseme tagamine selgelt Euroopa Liidu pädevuses ja võitlus terrorismi vastu kuulub ELi toimimise lepingu artikli 73 kohaselt liikmesriikide ametiasutuste pädevusse ning sama lepingu V jaotise kohaselt hõlmab piiriülene koostöö laiemaid, Euroopa Liidu sisejulgeolekuga seotud politsei- ja õiguskoostöö küsimusi;
- B. arvestades, et moodustatava erikomisjoni ülesanne peaks olema kaotada terrorismivastase võitluse valdkonnas kogu Euroopa Liidu ulatuses ning suhetes rahvusvaheliste partnerite ja osalejatega esinevad praktilised ja õiguslikud puudujäägid, pöörates erilist tähelepanu koostööle ja teabevahetusele;
- C. arvestades, et riiklike õiguskaitseasutuste vahelises koostöös ja teabevahetuses esinevate lünkade ja puuduste likvideerimine ning Euroopas teabevahetust võimaldavate andmebaaside koostalitlusvõime on väga tähtis nii Schengeni ala tõrgeteta toimimise kui ka ELi välispiiride kaitse tagamiseks ning kujutab endast erikomisjoni pädevuse põhisisu;
- D. arvestades, et põhiõiguste austamine on eduka terrorismivastase poliitika oluline osa;
- 1. otsustab moodustada terrorismi käsitleva erikomisjoni ja anda sellele järgmised rangelt määratletud ülesanded:
 - a) uurida, analüüsida ja erapooletult hinnata liikmesriikide õiguskaitseasutuste, ELi pädevate asutuste ja tunnustatud ekspertide esitatud fakte ja terrorismiohu suurust Euroopas ning teha ettepanekuid asjakohasteks meetmeteks, mis aitaksid

Euroopa Liidul ja liikmesriikidel terrorismiga seotud kuritegusid tõkestada ja uurida ning nende sooritajad vastutusele võtta;

- b) välja selgitada ning erapooletult ja tõendusmaterjalide põhjal analüüsida, millised võimalikud vead ja häired on hiljaaegu võimaldanud eri liikmesriikides korraldada terrorirünnakuid, ning sel eesmärgil eelkõige koguda, koondada ja analüüsida kogu teavet, mis oli liikmesriikide luureteenistustele või kohtu- ja õiguskaitseasutustele terrorirünnakute sooritajate kohta kättesaadav enne, kui nad kuriteod toime panid;
- c) uurida ja hinnata praeguste välispiirihalduse meetmete ja vahendite rakendamist, sealhulgas välispiiridel teostatava kontrolli puudujääke, mis on võimaldanud üksikisikutel võltsitud dokumentidega Euroopasse siseneda, ning hinnata, mis põhjustel ei ole mõned liikmesriigid täielikult täitnud oma kohustusi, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1987/20061 (Schengeni infosüsteemi määrus); koguda ja analüüsida teavet võimalike puudujääkide kohta liikmesriikide ja komisjoni tegevuses Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/3992 (Schengeni piirieskirjad) täieliku rakendamise tagamisel ning teha ettepanekuid leitud puuduste likvideerimiseks meetmete võtmiseks;
- d) välja selgitada puudused, mis segavad kohtuliku, õiguskaitsealase ja luureteabe vahetamist liikmesriikide vahel; uurida eelkõige väidetavalt arvukaid juhtumeid, kus ei suudetud koguda, analüüsida ja edastada teavet, mis oleks aidanud rünnakuid ära hoida, eelkõige:
 - analüüsida ja hinnata selliste andmebaaside toimimist nagu Schengeni infosüsteem (SIS), viisainfosüsteem (VIS), ühtne Euroopa teabevahetumudel (EIXM), ning liikmesriikide võimalikke vigu selliste kehtivate õigusaktide rakendamisel nagu nõukogu otsus 2008/615/JSK³ või nõukogu raamotsus 2006/960/JSK⁴; eelkõige analüüsida, mis põhjustel ei andnud mõningad liikmesriigid nimetatud andmebaasidele teavet, eriti seoses kohustustega, mis tulenevad Schengeni infosüsteemi määrusest ja nõukogu otsusest 2007/533/JSK⁵;
 - analüüsida liikmesriikide väidetavat suutmatust täita nõukogu

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1987/2006, mis käsitleb teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II) loomist, toimimist ja kasutamist (ELT L 381, 28.12.2006, lk 4).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrus (EL) 2016/399, mis käsitleb isikute üle piiri liikumist reguleerivaid liidu eeskirju (Schengeni piirieskirjad) (ELT L 77, 23.3.2016, lk 1).

³ Nõukogu 23. juuni 2008. aasta otsus 2008/615/JSK piiriülese koostöö tõhustamise kohta, eelkõige seoses terrorismi- ja piiriülese kuritegevuse vastase võitlusega (ELT L 210, 6.8.2008, lk 1).

⁴ Nõukogu 18. detsembri 2006. aasta raamotsus 2006/960/JSK Euroopa Liidu liikmesriikide õiguskaitseasutuste vahelise teabe ja jälitusteabe vahetamise lihtsustamise kohta (ELT L 386, 29.12.2006, lk 89).

⁵ Nõukogu 12. juuni 2007. aasta otsus 2007/533/JSK, mis käsitleb teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II) loomist, toimimist ja kasutamist (ELT L 205, 7.8.2007, lk 63).

otsuse 2005/671/JSK1 artikli 2 lõikes 3 sätestatud kohustust, mille kohaselt tuleb tagada, et Europolile ja Eurojustile edastatakse vähemalt asjaomase asutuse kogutud, sama artikli lõigetes 4 ja 5 osutatud teave;

- koguda ja analüüsida teavet selle kohta, kuidas liikmesriikide asutused täidavad raamotsuse 2006/960/JSK artiklites 3 ja 7 sätestatud kohustust, eelkõige tagavad, et pädevad õiguskaitseasutused edastavad teiste asjaomaste liikmesriikide pädevatele õiguskaitseasutustele teavet ja jälitusteavet, kui faktiliste andmete põhjal on alust arvata, et selline teave ja jälitusteave aitaks kaasa nõukogu raamotsuse 2002/584/JSK2 artikli 2 lõikes 2 nimetatud süütegude avastamisele, ennetamisele või uurimisele;
 - uurida, kas Europol on täielikult täitnud oma teavitamiskohustust, mis kehtestati nõukogu raamotsuse 2009/371/JSK³ (mis tunnistati kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/794⁴) artikliga 17;
 - uurida, kas liikmesriikide riiklikud üksused on täielikult täitnud otsuse 2009/371/JSK (mis tunnistati kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/794) artikli 8 lõike 4 punktiga a kehtestatud kohustust anda omal algatusel Europolile tema ülesannete täitmiseks vajalikku teavet ja jälitusteavet;
 - uurida võimalikke puudusi ELi asutuste vahelises teabevahetuses, samuti õiguslikke vahendeid ning nende asutuste vajadust pääseda juurde Schengeni infosüsteemile ja teistele asjaomastele ELi infosüsteemidele;
 - hinnata liikmesriikide luureteenistuste praegust mitteametlikku koostööd ning teabevahetuse ja praktilise koostöö tulemuslikkust;
 - uurida ELi suhteid kolmandate riikide ja rahvusvaheliste asutustega terrorismivastases võitluses, sealhulgas praegu terrorismivastase võitluse valdkonnas toimuvat rahvusvahelist koostööd ja vastavaid vahendeid, k.a parimate tavade vahetamine, ning praeguse teabevahetuse tulemuslikkust;
- e) hinnata ELi terrorismivastase võitluse õigusaktide ja nende rakendamise mõju põhiõigustele;
- f) hinnata terrorismivastases võitluses osalevatele pädevatele ametkondadele (politsei, sõjavägi, õiguskaitse, eelarve, luure, seire, teave, infotehnoloogia jne) eraldatud koguvahendite kättesaadavust ja tõhusust liikmesriikide ja ELi tasandil; analüüsida võimalikke politseikoostöö puudujääke ja tegeliku piiriülese

¹ Nõukogu 20. septembri 2005. aasta otsus 2005/671/JSK terroriaktidega seotud teabevahetuse ja koostöö kohta (ELT L 253, 29.9.2005, lk 22).

² Nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsus 2002/584/JSK Euroopa vahistamismääruse ja liikmesriikidevahelise üleandmiskorra kohta (EÜT L 190, 18.7.2002, lk 1).

³ Nõukogu 6. aprilli 2009. aasta otsus 2009/371/JSK, millega asutatakse Euroopa Politseiamet (Europol) (ELT L 121, 15.5.2009, lk 37).

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta määrus (EL) 2016/794, mis käsitleb Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ametit (Europol) ning millega asendatakse ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsused 2009/371/JSK, 2009/934/JSK, 2009/935/JSK, 2009/936/JSK ja 2009/968/JSK (ELT L 135, 24.5.2016, lk 53).

õiguskaitsekoostöö ees seisvaid takistusi terrorismivastase võitlusega seotud uurimiste puhul, tehes kindlaks uurimissuutlikkuse tehnilised, struktuurilised ja õiguslikud piirangud;

- g) uurida kohtusüsteemide ja õiguslase koostöö puudujääke ELi tasandil, samuti puudujääke piiriüleste uurimiste korral tehtava koostöö, täpsemalt Eurojusti, Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku, ühiste uurimisrühmade tehtava koostöö ning Euroopa vahistamismääruse ja Euroopa uurimismääruse puhul; teha kindlaks uurimis- ja süüdistuste esitamise suutlikkuse tehnilised, struktuurilised ja õiguslikud piirangud;
- h) uurida praegust parimate tavade vahetust ja koostööd riigi ametiasutuste ja asjaomaste ELi asutuste vahel seoses pehmete sihtmärkide kaitsega, mis hõlmab transiidialasid, näiteks lennu- ja rongijaamu, ning elutähtsa infrastruktuuri kaitset, nagu on sätestatud nõukogu direktiivis 2008/114/EÜ¹;
- i) uurida terrorismiohvritele praegu kättesaadavaid mehhanisme, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/29/EL² ning teha kindlaks head tavad, mida praegu vahetatakse;
- j) koguda teavet radikaliseerumise protsessi ja vähestes liikmesriikides kehtestatud deradikaliseerimise programmide tulemuslikkuse kohta ning seda analüüsida; teha kindlaks olemasolevad head tavad, mida praegu vahetatakse, ja selgitada välja, kas liikmesriigid on võtnud selle suhtes asjakohaseid meetmeid;
- k) hinnata liikmesriikide vahelise koostöö ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2005/60/EÜ³ kohaselt rahapesu ja terrorismi rahastamisega võitlevate pädevate asutuste, kohustatud isikute ja õiguskaitseasutuste koostöö tulemuslikkust ning vahetada pangandussektori, pettuste uurimise ja õiguskaitseasutuste asjaomaste osalistega teavet, et teha kindlaks terrorismi uued rahastamisviisid, sealhulgas selle seosed organiseeritud kuritegevusega;
- l) anda vajaduse korral eespool nimetatud küsimustes soovitusi ja luua sel eesmärgil vajalikke kontakte, korraldada külaskäike ja kuulamisi ELi institutsioonidega ja asjaomaste ametitega ning rahvusvaheliste ja siseriiklike asutustega, liikmesriikide ja kolmandate riikide parlamentide ja valitsustega, terrorismivastases võitluses osalevate ametiisikutega, näiteks õiguskaitseametnike, politseiametnike, luureteenistuste ametnike, kohtunike ja kohtu-ametnike ning teadus- ja äriühingute ja kodanikuühiskonna esindajatega, sealhulgas ohvrite organisatsioonidega.

¹ Nõukogu 8. detsembri 2008. aasta direktiiv 2008/114/EÜ Euroopa elutähtsate infrastruktuuride identifitseerimise ja määramise ning nende kaitse parandamise vajaduse hindamise kohta (ELT L 345, 23.12.2008, lk 75).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiiv 2012/29/EL, millega kehtestatakse kuriteohvrite õiguste ning neile pakutava toe ja kaitse miinimumnõuded ning asendatakse nõukogu raamotsus 2001/220/JSK (ELT L 315, 14.11.2012, lk 57).

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2005. aasta direktiiv 2005/60/EÜ rahandussüsteemi rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise vältimise kohta (ELT L 309, 25.11.2005, lk 15).

2. rõhutab, et mis tahes erikomisjoni soovitusel võtavad pädevad alalised komisjonid järelemeetmeid;
3. otsustab, et erikomisjoni pädevusvaldkonda kuuluvate ELi õigusaktide vastuvõtmise, järelevalve ja rakendamise seotud parlamendi alaliste komisjonide volitusi, personali ja kättesaadavaid vahendeid ei muudeta;
4. otsustab, et juhul, kui erikomisjoni töö hõlmab kuulamisi, millel esitatakse salastatud tõendeid ja isikuandmeid või saladusi sisaldavaid tunnistusi, või arvamuste vahetust või kuulamisi ametiasutuste või organitega, kelle käsutuses on riikliku julgeoleku või avaliku julgeoleku seisukohast salajane, konfidentsiaalne, salastatud või tundlik teave, on need koosolekud kinnised; otsustab, et tunnistajatel ja ekspertidel on õigus esitada avaldusi või anda tunnistusi kinnistel koosolekutel;
5. otsustab, et erikomisjoni saadud salajased või konfidentsiaalsed dokumendid vaadatakse läbi kodukorra artiklis 210a sätestatud korras, tagamaks, et ainult esimehel, raportööril, variraportööril, koordinaatoritel ja määratud ametnikel on neile isiklik juurdepääs, ning et seda teavet kasutatakse üksnes erikomisjoni vahe- ja lõpparuande koostamiseks; otsustab, et koosolekud toimuvad asjakohaselt sisustatud ruumides, kus pealtkuulamine kõrvaliste isikute poolt on välistatud;
6. otsustab, et enne juurdepääsu saamist sellistele salastatud dokumentidele või kuulamistel saadud tõenditele, mis võivad ohustada riiklikku julgeolekut või avalikku julgeolekut, läbivad kõik liikmed ja ametnikud julgeolekukontrolli kooskõlas kehtiva sisekorra ja menetlustega;
7. otsustab, et teavet, mida erikomisjon on saanud, kasutatakse üksnes tema ülesannete täitmiseks ja seda ei avaldata kolmandatele isikutele; otsustab, et kõnealust teavet avalikustata, kui see sisaldab salajast või konfidentsiaalset teavet või isikute nimesid;
8. otsustab, et erikomisjoni kuulub 30 liiget;
9. otsustab, et erikomisjoni ametiaeg on 12 kuud, välja arvatud juhul, kui parlament seda ajavahemikku enne selle möödumist pikendab, ja erikomisjoni ametiaega hakatakse arvestama alates selle avakoosoleku kuupäevast; otsustab, et erikomisjon esitab parlamendile vahearuaruande ja lõpparuande, mis sisaldavad faktilisi järeldusi ja soovitusi vajalike meetmete ning algatuste kohta.